

TECZKA PRM-K / 14

PRM.K.14

Strony paginowane

1-56

ROLL 143

File 15

ZESKANOWANE 01.03.2005 N.

ZMIKROFILMOWANE DNIA 1.12.1999
ROLKA NR. 143

PRM.K.14

TEKA - K - Nr 14

Rada Narodowa.

1	31.	VII.	1940	Prezydium Rady Narodowej R.P. do Prezesa R.M. przesyła odpisy uchwał R.N. R.P. w przedmiocie zmiany dekretu Prezydenta R.P. o powołaniu Rady Narodowej oraz Regulaminu Rady.
2	21.	VIII.	1940	Prezydium R.M. przesyła Ministrom: Skarbu i Opieki Społ. uchwałę Rady Narodowej z dnia 12.VIII.40 o powołaniu Specjalnej Komisji R.N. dla zbadania możliwości rozmieszczenia uchodźców polskich.
3	21.	VIII.	1940	Prezydium R.M. przesyła Prezesowi P.C.K. Koskowskiemu uchwałę Rady Narodowej z 19.VIII.40 w sprawie wyasygnowania subwencji dla sekcji lekarskiej Komitetu Opieki dla uchodźców.
4	20.	IX.	1940	Gen.Wł. Sikorski przesyła pismo do Prezesa St. Mikołajczyka informujące, że Dyr. Biura Prezyd. Adam Romer upoważniony jest do reprezentowania Prezesa R.M. na posiedzeniach Komisji Rady Narodowej.
5	2.	XI.	1940	Sprawozdanie Komisji Gosp. - Budżetowej R.N.R.P. w sprawie projektu Dekretu Prezydenta R.P. o zasadach gospodarki finansowo - budżetowej od 1 lipca do 31 grudnia 1940 r.
6	8.	XI.	1940	Michał Kwiatkowski wiceprzewodniczący Komisji Gospodarczo - Budżetowej R.N. zawiadamia o posiedzeniu Komisji Gosp. - Budżet. Na porządku dziennym wnioski w sprawie marynarki handlowej.
7	14.	XI.	1940	Minister Sprawiedliwości Seyda pisze do Prezesa R.M. gen.Wł. Sikorskiego w sprawie rozpoczęcia prac przygotowawczych nad ordynacją wyborczą.
8	18.	XI.	1940	Min. Sprawiedliwości przesyła Dyr. Biura Prezyd. kopię pisma do Prezesa R.M. w sprawie przygotowania ordynacji wyborczej.
9	19.	III.	1941	Adam Romer, Dyr. Biura Prezyd. R.M. do Prezesa R.N. Mikołajczyka o uchwale Rady Ministrów powołania Komitetu Ekonomicznego Ministrów.
10	22.	IV.	1941	A. Romer zawiadamia Prezydium R.N.R.P. o załatwieniu sprawy p. Arciszewskiego, o którym BBC podała w komunikacie radiowym fałszywą wiadomość o mianowaniu go sekretarzem generalnym M.S.Z.
11	19.	V.	1941	Gen. Kukiel do Szefa Sztabu N.W. w sprawie uchwał R.N. na sesji budżetowej / oraz dwa zał. uchwał/.
12	29.	V.	1941	Prezes R.M. zawiadamia Min. M. Seydę, że Prezes Lieberman nie miał zamiaru ubliżenia Rządowi czy jego członkom używając słów krytycznych na posiedzeniu komisji prawno konstytucyjnej.
13	8.	VII.	1941	Dyr. Biura R.N. zawiadamia Prezydium R.M. z polecenia dr. H. Liebermana iż posiedzenie Komisji Prawno - Konstytucyjnej odbędzie się 10.VII.41 r. / 1 zał. /.

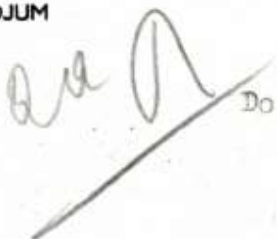
T E K A - K - Nr 14

Rada Narodowa.

14	8. VIII. 1941	Min. Skarbu H. Strasburger do Prezesa Rady Narodowej w sprawie powołania do Władz Banku Polskiego przedstawicieli drobnych akcjonariuszy / korespondencja /.
15	29. VIII. 1941	Prezes R.N. Sikorski do Dyr. A. Romera w sprawie dopilnowania aby wszystkie dekrety Prezydenta R.P. były uzgadniane z Prezesem R.N. przed uchwaleniem ich przez Radę Ministrów. --- 000 0 000 ---

RADA NARODOWA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDJUM

 Do

PRM-K/14

Londyn

X Angers dn.

31. lipca

194Or.

1 (1)

Pana Prezesa Rady Ministrów

w m i e j s c u

Przesyłam Panu Premierowi w załączeniu dwa odpisy uchwał Rady Narodowej R.P. z dnia 30.VII.194Or. w przedmiocie zmiany Dekretu Prezydenta R.P. o powołaniu Rady Narodowej oraz zmiany Regulaminu Rady, jak również projekt Dekretu, przy czym wyjaśniam co następuje:

W związku z wypadkami wojennymi, jakie miały miejsce na terenie północnej Francji oraz w związku z ewakuacją władz polskich z Francji do Anglii - wytworzyła się tego rodzaju sytuacja w Radzie Narodowej, iż część członków Rady pozostała we Francji z własnej woli lub zmuszona do tego nieprzewidzianym rozwojem wypadków wojennych. Część z pozostałych tam osób zamierza wrócić do Anglii, część pozostanie we Francji, odcinając się od Rady i zatracając możliwość brania udziału w jej pracach.

Tego rodzaju anormalny stan tamuje działalność Rady. Przy dotychczasowym stanie prawnym nie ma możliwości uregulowania stosunku członków Rady pozostałych we Francji do Rady Narodowej. Wobec tego zachodzi konieczność znowelizowania Dekretu o Radzie i w związku z tym zmiany Regulaminu Rady.

Rada Narodowa, wykorzystując swoje uprawnienie, wyszczególnione w art.3 ust.3 Dekretu Prezydenta R.P. z dnia 9.XII.4Or. iż "opinie swe wyrażać może Rada Narodowa również w postaci wniosków dotyczących potrzeby wydania odpowiednich dekretów i rozporządzeń" - i uznając potrzebę zmiany oznaczonego Dekretu w kierunku dania podstawy prawnej do uregulowania sprawy członków, pozostałych na stałe we Francji, - uchwałą swoją sprawę tę zamierza załatwić.

Wniosek w kierunku zmiany art.6 Dekretu Prezydenta R.P. i art.29 Regulaminu Rady w tym sensie, aby przy zaistnieniu okoliczności, uniemożliwiających członkowi Rady przez dłuższy czas udział w pracach Rady, - Prezydent mógł go zwolnić na wniosek Prezesa Rady Ministrów, - został zgłoszony i podpisany przez członków Rady, pp. Mikołajczyka, Kwiatkowskiego, Liebermana i Folkierskiego.

Przepracowany w Komisji Prawno-Konstytucyjnej wpłynął następnie na posiedzenie Rady w dniu 30.VII.br. i jednomyślną uchwałą Rada uznała za konieczne znowelizowanie Dekretu w kierunku omówionym.

./.

①

PRM-K/14

2

Ponadto w art.6 Dekretu uchwała Rady wyraża opinię, by zwolnienie członka Rady przez Prezydenta R.P. odbywało się na wniosek Prezesa Rady Ministrów. Jest to stan, jaki istniał już w praktyce i wyrażony był w art.29 i 102 Regulaminu Rady. Chodzi więc o uzgodnienie praktyki i treści Regulaminu z treścią Dekretu.

Ponadto w art.29 Regulaminu zmieniono powołany tam art.12 Dekretu na 13, gdyż w związku z ogłoszeniem jednolitego tekstu Dekretu w Dzienniku Ustaw R.P. Nr.8 poz.22 z dnia 29.IV.1940r. nastąpiło przesunięcie numeracji artykułów tak, iż art.12 przyjął kolejną liczbę "13".

Proszę Pana Premiera o nadanie sprawie dalszego biegu w możliwie szybkim czasie.

/-/
St.Mikołajczyk
Urzędujący Wiceprzewodniczący

3 załączniki.

PRM-K/14

Uchwała

Rady Narodowej R.P. z dnia 30.VII.1940r. w sprawie zmiany Dekretu Prezydenta R.P. z dnia 9.XII.1939r. o Radzie Narodowej R.P. w brzmieniu ogłoszonym w Dzienniku Ustaw R.P. Nr.8 poz.22 z dnia 29.IV.1940r.

Rada Narodowa R.P. wyraża opinię, iż należy znówelizować Dekret Prezydenta R.P. z dnia 9.XII.1939r. o Radzie Narodowej w brzmieniu ogłoszonym w Dzienniku Ustaw R.P. Nr.8 poz.22 z dnia 29.IV.1940r. w tym kierunku, iż art.6 tegoż Dekretu zamiast dotychczasowego brzmienia otrzymuje następującą treść:

" Członków Rady Narodowej mianuje Prezydent R.P. na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

Prezydent R.P. zwalnia członków Rady na wniosek Prezesa Rady Ministrów w przypadku:

- a/ zrzeczenia się przez członka swego stanowiska,
  - b/ powołania członka Rady na jedno ze stanowisk przewidzianych w art.15 niniejszego Dekretu,
  - c/ orzeczenia Sądu Honorowego Rady, zatwierdzonego przez Radę, mocą którego członek Rady uznany został za niegodny piastowania tego stanowiska,
  - d/ zaistnienia okoliczności, uniemożliwiających członkowi Rady przez dłuższy czas udział w jej pracach.
- Zaistnienie tych okoliczności stwierdza Rada uchwałą."

Uzasadnienie.

Wypadki wojenne stworzyły dla niektórych członków Rady tego rodzaju sytuacje, iż uniemożliwiły im przybycie do nowej siedziby Rady.

P.Józef Szczerbiński zaginął w czasie akcji wojennej w północnej Francji i dotąd nie ma o nim żadnej wiadomości. P.Józef Szymanowski z uwagi na stałe miejsce zamieszkania we Francji

./.

① PRM-K/14

4

pozostał tam dobrowolnie, oświadczając, iż do Anglii nie przybędzie.

Tego rodzaju nienormalny stan nie może trwać, albowiem utrudnia prace Rady i stawia w nieokreślonej sytuacji tychże członków Rady.

Ponieważ art.29 i 102 Regulaminu, zatwierdzonego przez p.Prezydenta, przewiduje tryb postępowania przy zwalnianiu członka Rady, wskazanym jest zaznaczenie tego w dekreście, że p.Prezydent zwalnia członków na wniosek Prezesa Rady Ministrów również i w tym nowym przypadku pod punktem d/.

za zgodności

sekretarz R.M.

PRM-K/14

Projekt.

5

1

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia.....^{sierpnia}.....1940r.

o zmianie ^{niektórych} postanowień Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9.XII.1939r. o powołaniu Rady Narodowej R.P. ^{w brzmieniu jednolitego tekstu, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw R.P. Nr. 8 poz. 22 z dnia 29.IV.1940r.}

---o---

Na podstawie art. 79 ust. 2 Ustawy Konstytucyjnej stanowiącej się co następuje:

Art. 1.

Art. 6 ^{otrzymuje} brzmienie, następujące:

1. Członków Rady Narodowej mianuje Prezydent R.P. ^{na wniosek} Prezesa Rady Ministrów.

2. Prezydent R.P. ^{zwalnia} członków Rady ^{w przypadkach:} na wniosek Prezesa Rady Ministrów w przypadku:

- 1/ ^{zrzeczenia} się przez członka ^{Rady} swego stanowiska,
  - 2/ powołania członka Rady na jedno ze stanowisk przewidzianych w art. 13 ^{niniejszego} Dekretu,
  - 3/ orzeczenia Sądu Honorowego Rady, zatwierdzonego przez Radę, mocą którego członek Rady uznany został za niegodny ^{ciężko} piastowania tego stanowiska,
  - 4/ ^{zaistnienia} okoliczności, uniemożliwiających członkowi Rady ^{przez dłuższy czas} udział w jej pracach)
- (Zaistnienie tych okoliczności stwierdza Rada uchwałą.)"

Art. 2.

Wykonanie niniejszego ² Dekretu ¹ powierza się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 3.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Prezydent Rzeczypospolitej

Wydany dnia.....

oryginal
2 listy
na kop. Dekretów

Łanagocenie Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia sierpnia 1940r. PRM-K/14
o zwolnieniu z urzędu i zmianie regulaminu Rady Narodowej Rzeczypospolitej
Polskiej.

6(1)

U c h w a l a

Rady Narodowej R.P. z dnia 30.VII.1940r. w sprawie zmiany
Regulaminu Rady Narodowej R.P.

Na podstawie art. 9 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 grudnia
1939r. o powołaniu Rady Narodowej Rzeczypospolitej, Polskiej (Dz.U.R.P. z 1940r.
Nr 8, poz. 22) z dnia 29 kwietnia następującej zmiany Regulaminu Rady Narodowej
Rzeczypospolitej, Polskiej:

Rada Narodowa R.P. uchwała:

" Art. 29 Regulaminu Rady Narodowej R.P. ^(Komitet Polski z dnia 1 marca 1940r. Nr 44-50) zamiast dotychczasowej
treści otrzymuje następujące brzmienie:

" Rada zwraca się do Prezesa Rady Ministrów celem przed-
stawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosku o zwol-
nienie członka Rady Narodowej:

- a/ w przypadku rezygnacji członka,
- b/ gdy zajdą okoliczności przewidziane w art. 13 Dekretu
Prezydenta R.P. z dnia 9 grudnia 1939r. w brzmieniu
ogłoszonym w Dzienniku Ustaw R.P. Nr. 8 poz. 22 z dnia
29. kwietnia 1940r.,
- c/ w przypadkach przewidzianych w art. 102 lit. d/ Regu-
laminu Rady,
- d/ w przypadku zaistnienia okoliczności, uniemożliwia-
jących członkowi Rady przez dłuższy czas udział w
jej pracach.

Zaistnienie tych okoliczności stwierdza Rada uchwałą."

U z a s a d n i e n i e .

Po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw R.P. Nr. 8 poz. 22 z dnia
29. IV. 1940r. jednolitego tekstu Dekretu Prezydenta R.P. o Radzie
Narodowej z dnia 9. XII. 1939r. nastąpiło przesunięcie numeracji
artykułów Dekretu, skutkiem czego w art. 29 lit. b/ Regulaminu cy-
towany tam artykuł 12 Dekretu przyjął kolejną numerację "13".

Stąd konieczność usgodnienia numeracji cytowanych arty-

./.

①

PRM-K/14

7

kułów w Regulaminie z Dekretem.

W związku z wprowadzeniem w art.6 Dekretu dalszej podstawy prawnej do zwolnienia członka Rady, a mianowicie: "w przypadku zaistnienia okoliczności, uniemożliwiających członkowi Rady przez dłuższy czas udział w jej pracach. Zaistnienie tych okoliczności stwierdza Rada uchwałą." - należało tę zmianę uzgodnić z Regulaminem.

ad. J. K.
J. K.

za zgodność

[Signature]

sekretarz R.M.

PRM-K/14

8

2

L.dz. 310/40

XXXXXXXXXX

Londyn, dn. 21.VIII.40

Prezydium Rady Ministrów przesyła w załączeniu Panu Ministrowi uchwałę Rady Narodowej, którą powzięto na posiedzeniu w dniu 12 i 19 b.m.

F. Szeląg

Do Panów Ministrów:

Skarbu

Opieki Społecznej

Pró . St. Kota

Rady Narodowej R.P. powzięte na posiedzeniu w dniu 12.VIII 40 r.

1. Rada Narodowa uchwała:

Powołuje się specjalną Komisję Rady Narodowej z 5 osób dla zbadania możliwości rozmieszczenia uchodźców polskich i opracowania wytycznych polskiej polityki emigracyjnej. Komisja obowiązana będzie co miesiąc zdawać sprawozdanie Radzie Narodowej o postępach swych prac.

2. Rada Narodowa stwierdza, że w dalszym ciągu decydującą troską Rządu Polskiego musi pozostać los ludności w Kraju i dlatego należy z całą gorliwością i energją wyteńczyć wszystkie siły, by ulżyć jej ciężkiej doli.

3. Rada Narodowa zwraca się do Rządu Polskiego, a w szczególności do Ministerstwa Opieki Społecznej i Ministerstwa Spraw Zagranicznych, by w sprawie zapewnienia obywatelom polskim, którzy zmuszeni byli Kraj opuścić, możliwości przetrwania wojny, odwoływali się przy każdej nadarzającej się sposobności do uczuć humanitarnych zaprzyjaźnionych z Polską narodów.

4. W sprawie ewakuacji Rada Narodowa wyraża opinię, że :

tajne:

a/ należy wykorzystać dla celów ewakuacji tereny, będące własnością Skarbu Państwa w Argentynie, Brazylii i inne, osadzając na nich polskich rolników rolnych;

tajne:

b/ ewakuacja uchodźców polskich powinna w kolejności swej obejmować: Węgry, Rumunię, Hiszpanię, Portugalie i Afrykę, w ostatnim rzędzie powinna objąć uchodźców polskich, będących na utrzymaniu rządu angielskiego,

c/ nie wolno ewakuować z Anglii mężczyzn, podlegających obowiązkowi służby wojskowej,

PRM-K/14

tajne:

- d/ osoby takie, przebywające w innych krajach, winny być przewożone do Anglii względnie do tych krajów, gdzie znajdują się polskie formacje wojskowe,
- e/ ewakuacja z reguły winna być dokonywana według następującej kolejności bezwzględnie przestrzeganej:
1. sieroty
  2. matki z dziećmi
  3. wdowy po poległych
  4. żony szeregowych, podoficerów i oficerów,
  5. osoby cywilne, zagrożone politycznie oraz mężczyźni niezdolni do służby wojskowej,
  6. żony i rodziny osób pobierających uposażenie ze Skarbu Państwa,
- f. wysyłanie pojedynczych osób względnie ich rodzin wbrew powyżej ustalonej kolejności- musiałyby być uznane za niesprawiedliwy i gorszący przywilej.
5. Rada Narodowa wyraża swą głęboką wdzięczność Polonii Amerykańskiej za decyzję przyjęcia 1500 kobiet i dzieci polskich.
6. tajne.
Rada Narodowa wyraża opinię, iż z Ameryki i Kanady winni być powołani do szeregów wojskowych wszyscy obywatele polscy, obowiązani według ustawy do służby wojskowej.
7. Rada Narodowa zwraca się do Ministerstwa Opieki Społecznej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, by dołożyły wszelkich starań celem umożliwienia zatrudnienia tych wszystkich obywateli polskich, którzy znaleźli się bez pracy i zmuszeni są utrzymywać się z zasiłków. W szczególności uważną opiekę należy otoczyć jednostki naukowo i technicznie wyspecjalizowane ze względu na ich przyszłe zapotrzebowanie w Polsce.
- Do współpracy we wskazanych wyżej kierunkach winny być wciągnięte wszystkie zainteresowane polskie placówki dyplomatyczne przy najszerszym udziale czynnika społecznego w poszczególnych krajach.

Rada Narodowa R.P.
Urzędujący Wiceprzewodniczący

PRM-K/14

2

11

Londyn, dnia 20.sierpnia 1940r.

Do

l.dr. 297.

20/8.40.

Prezydium Rady Ministrów

w m i e j s c u

Odpisy uchwał, powziętych przez Radę Narodową
na posiedzeniu w dniu 12.bm., przesyłam w załączeniu z prośbą
o powiadomienie zainteresowanych ministerstw.

3 załączniki.

St. Mikołajczyk
/-/ St.Mikołajczyk
Urzędujący Wiceprzewodniczący

PRM-K/14

Odpis.

2

UchwałyRady Narodowej R.P., powzięte na posiedzeniu w dniu 12.VIII.40r.

12

I. Rada Narodowa uchwała:

Powołuje się specjalną Komisję Rady Narodowej z 5 osób dla zbadania możliwości rozmieszczenia uchodźców polskich i opracowania wytycznych polskiej polityki emigracyjnej. Komisja obowiązana będzie co miesiąc zdawać sprawozdanie Radzie Narodowej o postępach swych prac.

II. Rada Narodowa stwierdza, że w dalszym ciągu decydującą troską Rządu Polskiego musi pozostać los ludności w Kraju i dlatego należy z całą gorliwością i energią wyteńczyć wszystkie siły, by ulżyć jej ciężkiej doli.

III. Rada Narodowa zwraca się do Rządu Polskiego, a w szczególności do Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Opieki Społecznej, by w sprawie zapewnienia obywatelom polskim, którzy zmuszeni byli Kraj opuścić, możliwości przetrwania wojny, odwoływali się przy każdej nadarzającej się sposobności do uczuć humanitarnych zaprzyjaźnionych z Polską narodów.

IV. W sprawie ewakuacji Rada Narodowa wyraża opinię, że:

tajne:

a/ należy wykorzystać dla celów ewakuacji tereny, będące własnością Skarbu Państwa w Argentynie, Brazylii i inne, osadzając na nich polskich rolników rolnych;

tajne:

b/ ewakuacja uchodźców polskich powinna w kolejności swej obejmować: Węgry, Rumunię, Francję, Hiszpanię, Portugalię i Afrykę; w ostatnim rzędzie powinna objąć uchodźców polskich, będących na utrzymaniu rządu angielskiego;

c/ nie wolno ewakuować z Anglii mężczyzn, podlegających obowiązkowi służby wojskowej;

tajne:

d/ osoby takie, przebywające w innych krajach, winny być przewożone do Anglii względnie do tych krajów, gdzie znajdują się polskie formacje wojskowe;

e/ ewakuacja z reguły winna być dokonywana według następującej kolejności bezwzględnie przestrzeganej:

- 1/ sieroty,
- 2/ matki z dziećmi,
- 3/ wdowy po poległych,

./

PRM-K/14

13
2

- 4/ żony szeregowych, podoficerów i oficerów,
- 5/ osoby cywilne, zagrożone politycznie oraz mężczyźni niezdolni do służby wojskowej,
- 6/ żony i rodziny osób pobierających uposażenie ze Skarbu Państwa;

f/ wysyłanie pojedynczych osób względnie ich rodzin wbrew powyższej ustalonej kolejności - musiałyby być uznane za niesprawiedliwy i gorszący przywilej.

V. Rada Narodowa wyraża swą głęboką wdzięczność Polonii Amerykańskiej za decyzję przyjęcia 1500 kobiet i dzieci polskich.

VI. tajne:

Rada Narodowa wyraża opinię, iż z Ameryki i Kanady winni być powołani do szeregów wojskowych wszyscy obywatele polscy, obowiązani według ustawy do służby wojskowej.

VII. Rada Narodowa zwraca się do Ministerstwa Opieki Społecznej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, by dołożyły wszelkich starań celem umożliwienia zatrudnienia tych wszystkich obywateli polskich, którzy znaleźli się bez pracy i zmuszeni są utrzymywać się z zasiłków.

W szczególności uważną opieką należy otoczyć jednostki naukowo i technicznie wyspecjalizowane ze względu na ich przyszłe zapotrzebowanie w Polsce.

Do współpracy we wskazanych wyżej kierunkach winny być wciągnięte wszystkie zainteresowane polskie placówki dyplomatyczne przy najszerszym udziale czynnika społecznego w poszczególnych krajach.

Za zgodność:

M. Jankowski

UchwałyRady Narodowej R.P., powzięte na posiedzeniu w dniu 12.VIII.40r.

I. Rada Narodowa uchwała:

Powołuje się specjalną Komisję Rady Narodowej z 5 osób dla zbadania możliwości rozmieszczenia uchodźców polskich i opracowania wytycznych polskiej polityki emigracyjnej. Komisja obowiązana będzie co miesiąc zdawać sprawozdanie Radzie Narodowej o postępach swych prac.

II. Rada Narodowa stwierdza, że w dalszym ciągu decydującą troską Rządu Polskiego musi pozostać los ludności w Kraju i dlatego należy z całą gorliwością i energią wyteńczyć wszystkie siły, by ulżyć jej ciężkiej doli.

III. Rada Narodowa zwraca się do Rządu Polskiego, a w szczególności do Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Opieki Społecznej, by w sprawie zapewnienia obywatelom polskim, którzy zmuszeni byli Kraj opuścić, możliwości przetrwania wojny, odwoływali się przy każdej nadarzającej się sposobności do uczuć humanitarnych zaprzyjaźnionych z Polską narodów.

IV. W sprawie ewakuacji Rada Narodowa wyraża opinię, że:

tajne:

a/ należy wykorzystać dla celów ewakuacji tereny, będące własnością Skarbu Państwa w Argentynie, Brazylii i inne, osadzając na nich polskich rolników rolnych;

tajne:

b/ ewakuacja uchodźców polskich powinna w kolejności swej obejmować: Węgry, Rumunię, Francję, Hiszpanię, Portugalie i Afrykę; w ostatnim rzędzie powinna objąć uchodźców polskich, będących na utrzymaniu rządu angielskiego;

c/ nie wolno ewakuować z Anglii mężczyzn, podlegających obowiązkowi służby wojskowej;

tajne:

d/ osoby takie, przebywające w innych krajach, winny być przewożone do Anglii względnie do tych krajów, gdzie znajdują się polskie formacje wojskowe;

e/ ewakuacja z reguły winna być dokonywana według następującej kolejności bezwzględnie przestrzeganej:

- 1/ sieroty,
- 2/ matki z dziećmi,
- 3/ wdowy po poległych,

PRM-R/14

15

(2)

- 4/ żony szeregowych, podoficerów i oficerów,
 5/ osoby cywilne, zagrożone politycznie oraz mężczyźni niezdolni do służby wojskowej,
 6/ żony i rodziny osób pobierających uposażenie ze Skarbu Państwa;
- f/ wysyłanie pojedynczych osób względnie ich rodzin wbrew powyższej ustalonej kolejności - musiałyby być uznane za niesprawiedliwy i gorszący przywilej.
- V. Rada Narodowa wyraża swą głęboką wdzięczność Polonii Amerykańskiej za decyzję przyjęcia 1500 kobiet i dzieci polskich.
- VI. tajne:
 Rada Narodowa wyraża opinię, iż z Ameryki i Kanady winni być powołani do szeregów wojskowych wszyscy obywatele polscy, obowiązani według ustawy do służby wojskowej.
- VII. Rada Narodowa zwraca się do Ministerstwa Opieki Społecznej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, by dołożyły wszelkich starań celem umożliwienia zatrudnienia tych wszystkich obywateli polskich, którzy znaleźli się bez pracy i zmuszeni są utrzymywać się z zasiłków.
- W szczególności uważną opieką należy otoczyć jednostki naukowo i technicznie wyspecjalizowane ze względu na ich przyszłe zapotrzebowanie w Polsce.
- Do współpracy we wskazanych wyżej kierunkach winny być wciągnięte wszystkie zainteresowane polskie placówki dyplomatyczne przy najszerszym udziale czynnika społecznego w poszczególnych krajach.

Za zgodność:

M. Yamamoto/Ro.

PRM.K.14

Uchwały

Rady Narodowej R.P., powzięte na posiedzeniu w dniu 12.VIII.40r.

I. Rada Narodowa uchwala:

Powołuje się specjalną Komisję Rady Narodowej z 5 osób dla zbadania możliwości rozmieszczenia uchodźców polskich i opracowania wytycznych polskiej polityki emigracyjnej. Komisja obowiązana będzie co miesiąc zdawać sprawozdanie Radzie Narodowej o postępach swych prac.

II. Rada Narodowa stwierdza, że w dalszym ciągu decydującą troską Rządu Polskiego musi pozostać los ludności w Kraju i dlatego należy z całą gorliwością i energią wyteńczyć wszystkie siły, by ulżyć jej ciężkiej doli.

III. Rada Narodowa zwraca się do Rządu Polskiego, a w szczególności do Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Opieki Społecznej, by w sprawie zapewnienia obywatelom polskim, którzy zmuszeni byli Kraj opuścić, możliwości przetrwania wojny, odwoływali się przy każdej nadarzającej się sposobności do uczuć humanitarnych zaprzyjaźnionych z Polską narodów.

IV. W sprawie ewakuacji Rada Narodowa wyraża opinię, że:

tajne:

a/ należy wykorzystać dla celów ewakuacji tereny, będące własnością Skarbu Państwa w Argentynie, Brazylii i inne, osadzając na nich polskich rolników rolnych;

tajne:

b/ ewakuacja uchodźców polskich powinna w kolejności swej obejmować: Węgry, Rumunię, Francję, Hiszpanię, Portugalie i Afrykę; w ostatnim rzędzie powinna objąć uchodźców polskich, będących na utrzymaniu rządu angielskiego;

c/ nie wolno ewakuować z Anglii mężczyzn, podlegających obowiązkowi służby wojskowej;

tajne:

d/ osoby takie, przebywające w innych krajach, winny być przewożone do Anglii względnie do tych krajów, gdzie znajdują się polskie formacje wojskowe;

e/ ewakuacja z reguły winna być dokonywana według następującej kolejności bezwzględnie przestrzeganej:

- 1/ sieroty,
- 2/ matki z dziećmi,
- 3/ wdowy po poległych,

PRM-K/10

17

21

- 4/ żony szeregowych, podoficerów i oficerów.
 5/ osoby cywilne, zagrożone politycznie oraz mężczyźni niezdolni do służby wojskowej.
 6/ żony i rodziny osób pobierających uposażenie ze Skarbu Państwa;
- f/ wysyłanie pojedynczych osób względnie ich rodzin wbrew powyższej ustalonej kolejności - musiałyby być uznane za niesprawiedliwy i gorszący przywilej.
- V. Rada Narodowa wyraża swą głęboką wdzięczność Polonii Amerykańskiej za decyzję przyjęcia 1500 kobiet i dzieci polskich.
- VI. tajne:
 Rada Narodowa wyraża opinię, iż z Ameryki i Kanady winni być powołani do szeregów wojskowych wszyscy obywatele polscy, obowiązani według ustawy do służby wojskowej.
- VII. Rada Narodowa zwraca się do Ministerstwa Opieki Społecznej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, by dołożyły wszelkich starań celem umożliwienia zatrudnienia tych wszystkich obywateli polskich, którzy znaleźli się bez pracy i zmuszeni są utrzymywać się z zasiłków.
- W szczególności uważną opieką należy otoczyć jednostki naukowo i technicznie wyspecjalizowane ze względu na ich przyszłe zapotrzebowanie w Polsce.
- Do współpracy we wskazanych wyżej kierunkach winny być wciągnięte wszystkie zainteresowane polskie placówki dyplomatyczne przy najszerszym udziale czynnika społecznego w poszczególnych krajach.

Za zgodność:

M. Gąsiorowska

18 (3)

PRM-4/17

XXXXXXXXXX

Londyn, dn .21.VIII.40.

L.dz . 312/40

FS/HJ

Prezydium Rady Ministrów przesyła w załączeniu Panu
Prezesowi uchwałę Rady Narodowej, którą powzięto w dniu 19-go
b.m.

F. Szelağ

Do Pana

Prezesa Koskowskiego

P.C.K.

w/m

RADA NARODOWA RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDJUM

PRM-K/14

19

3

Londyn

~~X~~ da. 20. sierpnia 1940r.

DO

*l. dr. 292
2018-40*

Prezydium Rady Ministrów

w m i e j s c u

Przesyłam odpis uchwały, powziętej przez Radę Narodową R.P. na posiedzeniu w dniu 19.bm., z prośbą o powiadomienie o powyższej uchwale Ministerstwa Opieki Społecznej i Ministerstwa Skarbu.

St. Mikołajczyk

/-/ St. Mikołajczyk
Urzędujący Wiceprzewodniczący
Rady Narodowej R.P.

3 załączniki.

Odpis.

20

(3)

PRM-K/14

Uchwała

Rady Narodowej R.P., powzięta na posiedzeniu w dniu 19.8.1940r.

Rada Narodowa zwraca się do Rządu z żądaniem wyasygnowania dla sekcji lekarskiej Komitetu Opieki dla uchodźców narazie subwencji w kwocie co najmniej 300 £ miesięcznie dla zorganizowania wydajniejszej pomocy lekarskiej.

Za zgodność:

M. Janowski

Odpis

PRM - K / 14

21
③

Uchwała

Rady Narodowej R.P. powzięta na posiedzeniu w dniu 19.VIII 1940 r.

Rada Narodowa zwraca się do Rządu z żądaniem wyasygnowania dla sekcji lekarskiej Komitetu Opieki dla uchodźców narazie subwencji w kwocie conajmniej 300 £. miesięcznie dla zorganizowania wydajnej pomocy lekarskiej

- - - -

22 (4)

Rache Stanislaw

PRM-K/14

Londyn xxxxx

20 września 1940 r.

SIS-40.ZK

Proszę Pana Prezesa o poinformowanie Przewodniczących wszystkich Komisji Rady Narodowej, że Dyrektor Biura Prezydialnego p. Adam Romer ma stałe upoważnienie do reprezentowania Prezesa Rady Ministrów na wszystkich posiedzeniach Komisji Rady Narodowej.

Wł. Sikorski

Do Pana Prezesa
Stanisława Mikołajczyka
Przewodniczącego R.N.R.P.

General.

Pracole Nam PRM-K/14 Tajne

5 23

S p r a w o z d a n i e

Komisji Gospodarczo-Budżetowej Rady Narodowej R.P.
w sprawie Projektu Dekretu Prezydenta R.P. o zasadach
gospodarki finansowo-budżetowej w czasie od 1 lipca
do 31 grudnia 1940 r.

/Sprawozdawca p.Stanisław Józwiak/

Rada Narodowa R.P. uchwałą z dnia 18 październi-
ka 1940 r. przekazała w pierwszym czytaniu do Komisji
Gospodarczo-Budżetowej celem przepracowania projekt De-
kretu Prezydenta R.P. o zasadach gospodarki finansowo-
budżetowej w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1940 r.

Komisja Gospodarczo-Budżetowa pod przewodnic-
twem wiceprzewodniczącego Komisji, p.Michała Kwiatkow-
skiego, odbyła 11 posiedzeń, poświęconych obradom bud-
żetowym.

Na pierwszym posiedzeniu w dniu 18 październi-
ka 1940 r. Komisja ustaliła kalendarzyk prac oraz przy-
dział referatów.

Generalnym referentem wybrano p.St.Józwiaka,
któremu przydzielono również budżet Ministerstwa Skarbu.

P.St.Mackiewicz referował budżet Min.Informacji
i Propagandy
p.dr.A.Ciołkosz - Ministerstwo Spraw Wewnętrz-
nych i Prez.Rady Ministrów
p.prof.W ł.Folkierski - Min.Spraw Zagranicznych
p.dr.Ign.Schwarzbart - Min.Opieki Społecznej
p.dr.J.Jaworski - Sprawy Wojskowe.

Pozostałe działy referował referent generalny.

Obrady Komisji nad powyższymi budżetami odbywały
się codziennie od 21 do 29 października r.b. włącznie.

PRM-K/14

też obrad zgłoszone były przez członków Komisji wnioski, które w dniach 30 i 31 października zostały przedyskutowane i przegłosowane.

Prace Komisji odbywały się w tym porządku, iż po zanalizowaniu poszczególnych działów budżetu przez każdorazowego referenta - zabierali głos przedstawiciele Rządu, a następnie odbywała się dyskusja.

W wyniku obrad Komisja powzięła następujące uchwały i rezolucje celem przedłożenia ich Radzie Narodowej do uchwalenia:

W n i o s k i o g ó l n e

1. Rada Narodowa, uznając anormalne warunki, w jakich Rząd rozpoczął gospodarkę państwową na terenie Anglii i po zanalizowaniu wniesionego pod obrady Rady przez Rząd projektu Dekretu Prezydenta R.P. o zasadach gospodarki finansowo-budżetowej w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1940 r., uwzględniając przedstawione przez referentów budżetowych i przedstawiciela Rządu dane liczbowe, dotyczące podziału etatów i przeznaczenia wydatkowanych kwot, przyjmując do wiadomości przedłożony Dekret Prezydenta R.P. o zasadach gospodarki finansowo-budżetowej w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1940 r. i stwierdza, że Rząd nie zaniedbał dopełnienia obowiązku, wynikającego z art. 3 par. 2 Dekretu Prezydenta R.P. o powołaniu Rady Narodowej.

Rada przyjmuje dalej do wiadomości zaświadczenie Ministra Skarbu, iż Rząd wniosie preliminarz budżetowy na rok 1941 we właściwym czasie. /Wnioskodawca p.St. Józwiak/.

2. Rada Narodowa, opierając się na referacie p. Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa, ogłoszonym w Komisji Gospodarczo-Budżetowej o zasadach gospodarki budżetowej, oświadcza, że zgadza się z tezami referatu i widzi w nich cenne wskazówki dla poparcia dążeń oszczędnościowych p. Ministra Skarbu. W szczególności Rada Narodowa uważa za anormalny stan rzeczy, iż ca. 50% ogólnego stanu urzędniczego zalicza się do najwyższej płatnej kategorii. Rada Narodowa wypowiada się dalej za możliwie największym ograniczeniem dodatków reprezentacyjnych i funduszy dyspozycyjnych /Wnk. p. Michał Kwiatkowski/.

3/ Rada Narodowa wyraża opinię, że Rząd, zgodnie z artykułem 60 Konstytucji powinien w jak najszybszym okresie zalegalizować w drodze Dekretu Prezydenta R.P. wydatki państwowe, poczynione od dnia powstania Rządu do dnia 30 czerwca 1940 r.

/Wnioskodawcy: p. St. Józwiak i p. Ciołkosz/

PRM-K/14

5

25

Wnioski do art. 1 Dekretu

4/ Rada Narodowa wyraża opinię, że artykuł 1 Projektu Dekretu Prezydenta R.P. o zasadach gospodarki finansowo-budżetowej winien brzmieć:

"Upoważnia się Radę Ministrów do czynienia wydatków w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 1940 r. na potrzeby państwowe w myśl postanowień niniejszego dekretu do wysokości sumy 610 tys. funtów".

/Wnioskodawca p.St. Józwiak/

Wnioski do art. 2 Dekretu

5/ Rada Narodowa wyraża opinię, że uposażenia urzędnicze nie powinny w żadnym wypadku przekraczać £ 65 miesięcznie, wliczając w to podsекретарza stanu i wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

/Wnioskodawca p.St. Józwiak/

6/ Rada Narodowa wyraża opinię, że należy skrócić w zał. 2 odrębną pozycję Ministra pełniącego funkcję zastępcy Prezesa Rady Ministrów, gdyż Konstytucja nie przewiduje różnicy między takim stanowiskiem a ministrem.

/Wnioskodawca p.St. Józwiak/

7/ Rada Narodowa wyraża opinię, że należy w art. 2 skrócić ostatni ustęp tego artykułu od słowa "Rada" do "15°".

/Wnioskodawca p.St. Józwiak/

8/ Do zał. I. Rada Narodowa wyraża opinię, że wykaz etatów należy w... według resortów.

/Wnioskodawca p.A. Ciołkosz/

9/ Rada Narodowa wyraża opinię, że wynagrodzenia pobierane z kasy państwa w żadnym wypadku nie powinny przekraczać £ 100 miesięcznie we wszystkich urządach państwowych i przedsiębiorstwach, w których kapitał państwowy jest zaangażowany. Wyjątek stanowi Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Pan Premier, Ambasada w Waszyngtonie oraz przedstawicielstwa dyplomatyczne w krajach, w których wskaźnik kosztów utrzymania jest co najmniej równy wskaźnikowi kosztów utrzymania w Waszyngtonie.

/Wnioskodawca p.St. Józwiak/

10/ Rada Narodowa wzywa Rząd do zaniechania kreowania nowych etatów poza wypadkami rzeczywistej konieczności państwowej. W tych ostatnich wypadkach kreowanie nowych etatów nastąpić powinno z zachowaniem uprawnień Rady Narodowej do zaopiniowania tej sprawy jako zmieniającej preliminarz budżetowy.

/Wnioskodawca p.A. Ciołkosz/

11/ Rada Narodowa wyraża opinię, że dodatki na utrzymanie rodzin dla tych osób, których rodziny pozostały w kraju, powinny być uwzględnione. Dodatki te będą wypłacone wówczas, gdy

- 4 - PRM-K/14

5

pobierający wynagrodzenie będzie miał okazję przekazania tych sum na ręce swojej rodziny.

/Wniosk. p. St. Jóźwiak/

12/ Rada Narodowa wyraża opinię, że na posadach państwowych tak w urzędach, jak przedsiębiorstwach państwowych nie może być zatrudnionych więcej jak jeden członek rodziny, prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe; wyjątek z tej reguły może uchwalić osobną uchwałą w każdym wypadku Rada Ministrów.

/ Wniosk. p. St. Jóźwiak/

13/ Rada Narodowa wnosi, by poczynając od dnia 1 listopada 1940 r. Rząd w zasadzie nie zwiększał liczby urzędników. Również zajęcia czasowo, które w poszczególnych ministerstwach pochłaniają dość duże sumy, powinny być ograniczone do najkonieczniejszych potrzeb.

/Wniosk: p. dr. Jaworski/

14/ Rada Narodowa uznaje za konieczne dla normalnej pracy przywrócenie drugiego etatu siły pomocniczej w Biurze Rady Narodowej R. P.

/Wniosk. p. St. Jóźwiak/

15/ Rada Narodowa wnosi, aby Rząd z dniem 1. XI. 1940 r. pozbawił emerytury b. prezydenta R. P. Ignacego Mościckiego.

/Wniosk. p. dr. Jaworski/

16/ Rada Narodowa wnosi, aby pozbawić zarówno emerytury, jak i zaopatrzenia b. prezesa Sądu Najwyższego, p. Supińskiego.

/Wniosk. p. dr. Jaworski/

W n i o s k i   d o   a r t.   3   D e k r e t u

17/ Rada Narodowa wyraża opinię, że normy diet w Anglii powinny być co najmniej o 30,5% niższe od norm ustalonych w zarządzeniu Ministra Skarbu z dniem 29 stycznia 1940 r. /Monitor Polski z dnia 10 lutego 1940 r. ust. 24-25/.

/Wniosk. p. St. Jóźwiak/

1.   W n i o s k i   d o   a r t.   4   D e k r e t u

18/ Rada Narodowa wyraża opinię, że ilość samochodów powinna być wydatnie zmniejszona i nie może przekraczać liczby 10.

/Wnioskodawca p. St. Jóźwiak/

W n i o s k i   d o   a r t.   5   D e k r e t u

19/ Rada Narodowa wyraża opinię, że nowotworzące się placówki R. P. w dominiach brytyjskich powinny być obsadzone przez kandydatów, mających pełne kwalifikacje na takie stanowiska.

/Wniosk. p. St. Jóźwiak/

20/ Rada Narodowa wyraża opinię, aby pozycję funduszu specjalnego i funduszu rezerwowego Ambasady R. P. w Londynie zostały poddane rewizji i użyte na cele propagandy oraz opieki nad instytucjami charytatywnymi i kulturalnymi. W szczególności wyraża opinię, aby w ramach tych funduszy podwyższyć w dwójnasób subwencje wypłacane ks. Staniszewskiemu na zapomogi dla ubogich /dotychczas £ 8/ i dla Kościoła Polskiego /dotychczas £ 25/.

/Wniosk. prof. Folkierski/.

PRM-K/14

21/ Rada Narodowa wnosi, aby Rząd podniósł z dniem 1 listopada 1940 r. skalę uposażeń niższych funkcjonariuszów i woźnych konsularnych, których pensje wynoszą od 11 do 16 £ i którzy z tej sumy muszą utrzymać siebie, żonę i dzieci.

Podniesienie uposażeń powinno objąć zarówno wyżej wymienionych funkcjonariuszów etatowych, jak i kontraktowych.
/Wniosek p.dr. Jaworski/.

22/ Rada Narodowa wnosi, aby zgodnie z projektem Konsulatu Generalnego w Londynie:

- 1/ podwyższyć zbyt niskie pobory funkcjonariuszów Konsulatu,
- 2/ uwzględnić propozycję krocowania nowych etatów koniecznych dla sprostania obowiązkom Konsulatu, wynikającym z obecnych warunków wojennych. W szczególności poloca się zwrócić uwagę na stanowczo nie wystarczające dotychczas pobory funkcjonariuszów niższych.

/Wniosek prof. Polkierski/.

W n i o s k i d o a r t. 6 D e k r e t u

23/ Rada Narodowa wyraża opinię, że w nowym ustępie 3 art. 6 należy przewidzieć fundusz reprezentacyjny Prezydenta Rzeczypospolitej w kwocie £ 600, Prezosa Rady Ministrów w kwocie £ 540, Ministra Spraw Zagranicznych w kwocie £ 600 wspólny dla pozostałych ministrów oraz oficerów i urzędników, na których ciąży obowiązki reprezentacyjne. Wydatkowanie wspólnego funduszu reprezentacyjnego odbywać się może tylko na podstawie kontrolowanych rachunków.

Równocześnie należy skrócić w załączniku do art. 2 /tabela uposażeń/ ustępy 4 i 5, dotyczące dodatków reprezentacyjnych.

/Wniosekodawca: p.dr. Ciołkosz/

Wniosek mniejszości: p. Adama Ciołkosza

Rada Narodowa wyraża opinię, że przewidziane w art. 6 ust. 2 projektu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o zasadach gospodarki finansowo-budżetowej w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1940 r. fundusze dyspozycyjne, należy zmniejszyć do łącznej kwoty 8.000 £ i równocześnie preliminowaną w art. 8 kwotę £ 360.000 podnieść o £ 3.000 na pokrycie wydatków nieprzewidzianych w resortach, których Ministrowie nie posiadają funduszu dyspozycyjnego.

24/ Rada Narodowa wyraża opinię, że należy art. 8 Dekretu Prezydenta R.P. o zasadach gospodarki finansowo-budżetowej uzupełnić po słowie "kredyty" według następującego rozdzelnika:

dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych.....	£	1.000.-
" " Skarbu.....	£	12.800.-
" " Spraw Wewnętrznych.....	£	26.800.-
" Sztabu Naczelnego Wodza.....	£	105.000.-
" Ministerstwa Sprawiedliwości.....	£	1.000.-
" Ministerstwa Informacji i Dokumentacji.....	£	25.900.-
" " Opieki Społecznej.....	£	182.000.-
" Urzędu Wychowania Narodowego.....	£	3.300.-
" Biura Prac Polityczn., Ekonom. i Prawnych.....	£	2.200.-

Razem £ 360.000.-

/Wniosekodawca: p. St. Józwiak/

25/ Rada Narodowa wyraża opinię, że należy skrócić w budżecie Ministerstwa Opieki Społecznej sumę £ 600 na zasiłki nadzwyczajne; sumę tę należy przekazać Komitetowi Obywatelskiemu w Londynie powołanemu przez Rząd.

/Wniosek p. St. Jóźwiak/

Wniosek mniejszości
p. A. Ciołkosz

Wnoszę o nieskroślenie z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej kwoty £ 600 £.

26/ Rada Narodowa wyraża opinię, że fundusz pożyczkowo-zapomogowy Ministerstwa Opieki Społecznej w kwocie £ 3.000 powinien bezzwłocznie otrzymać regulamin, uzgodniony z Panem Ministrem Skarbu.

/Wniosek p. St. Jóźwiak/

W n i o s k i d o a r t. 9 D e k r e t u

27/ Rada Narodowa wyraża opinię, że artykuł 9 powinien być uzupełniony przez dodanie po słowie "zwyczajnymi" - "w kwocie funtów szterl. 20.500"

/Wniosek p. St. Jóźwiak/

R E Z O L U C J E

Sprawy Wojskowe.

1/ Rada Narodowa, obradując nad budżetem Ministerstwa Spraw Wojskowych, składa przy tej sposobności najwyższe uznanie tym wszystkim bohaterom, którzy walcząc za wielką sprawę, na terenach Polski, Norwegii i Francji, złożyli na Ołtarzu Ojczyzny najcenniejszą ofiarę, bo życie, zdrowie, wiele, wiele żołnierskiego trudu, okrywając nieśmiertelną sławą imię Polski i walczący Naród Polski.

Rada Narodowa R.P. wyraża największą ufność i wierzy, że Armia Polska pod dowództwem Generała Sikorskiego spełniać będzie powierzone Jej zadanie tak długo, aż wrogowie zostaną całkowicie rozgromieni, Polska oswobodzona, a w życiu międzynarodowym powrócą wolność, sprawiedliwość i poszanowanie prawa.

/Wniosekodawca dr. Jaworski/

2/ Rada Narodowa wzywa Rząd do utworzenia komisji rewizyjno-lekarskiej celem stwierdzenia związku przyczynowego cierpień inwalidów wojskowych i wojennych ze służbą wojskową oraz stopnia niezdolności do pracy, spowodowanego tą służbą.

/Wniosek p. A. Ciołkosz/

Sprawy gospodarcze i kontrolne.

3/ Rada Narodowa wyraża pogląd, że odpowiednio uregulowanie problemów monetarnych i kredytowych przy odbudowie Kraju będzie odgrywać rolę zasadniczą i dlatego wzywa Rząd, by już w fazie obecnych swych prac poświęcał im należyta uwagę, przygotowując zarządzenia, które winny uwzględniać konieczność naprawienia krzywd, wyrządzonych ludności w Kraju przez zarządzenia władz okupacyjnych.

/Wniosek Komisji/

4/ Rada Narodowa wyraża pogląd, że w działalności i kierownictwie instytucji publicznych, jak Bank Polski, banki państwowe itp. powinien się zaznaczyć w sposób właściwy postulat kontroli społeczeństwa nad gospodarką, funduszami publicznymi, kierowaną

wyłącznie względami dobra ogólnego.

/Wniosek Komisji/

5/ Rada Narodowa wyraża opinię, iż Rząd Polski powinien przystąpić do jak najrychlejszego opracowania projektu zmian organizacyjnych w Banku Polskim.

/Wniosek Komisji/.

6/ Rada Narodowa wyraża opinię, że Najwyższa Izba Kontroli Państwa w jak najszerszym zakresie powinna zbadać gospodarkę urzędów i przedsiębiorstw państwowych i przedłożyć wyniki swoich ustaleń w jak najkrótszym czasie Radzie Narodowej.

/Wniosek Komisji/.

7/ Rada Narodowa zwraca się do Rządu o bezzwłoczne opracowanie norm uposażeniowych dla dyrektorów i pracowników przedsiębiorstw państwowych oraz przedsiębiorstw z udziałem kapitału państwowego.

Rada Narodowa wyraża opinię, iż uposażenia i diety członków zarządów Rad Nadzorczych i Dyrekcji instytucyj, banków i przedsiębiorstw państwowych nie mogą przekraczać uposażeń i diet przewidzianych dla pracowników państwowych w odpowiednich kategoriach. Przy ustalaniu górnych granic wynagrodzeń i uposażeń należy tę górną nieprzekraczalną granicą objąć uposażenia i wynagrodzenia ze wszystkich źródeł instytucyj, banków i przedsiębiorstw płynące.

/Wnioskodawcy: p.M. Kwiatkowski i p. Ciołkosz/

8/ Rada Narodowa wyraża opinię, by Rząd rozszerzył ściślejszą kontrolę nad gospodarką przedsiębiorstw i instytucyj należących do Skarbu Państwa.

/Wniosek p.A. Adamczyk/

9/ Rada Narodowa wyraża opinię, że wobec szczupłości środków finansowych, stojących do dyspozycji Rządu Polskiego, powinny być pociągnięte do najszerszych świadczeń na rzecz Skarbu Państwa wszystkie przedsiębiorstwa, w których jest zamieszany kapitał Skarbu Polskiego pod jakkolwiek formą.

/Wniosek Komisji/

10/ Rada Narodowa zwraca się do Rządu o rozważenie sprawy wprowadzenia daniny narodowej od wszystkich Polaków, znajdujących się poza władzą okupantów i zarabiających powyżej minimum ogzystoncji.

/Wniosek pp. Adamczyk i Ciołkosz/

11/ Rada Narodowa wzywa Rząd do podjęcia wszelkich starań, by złoto polskie było do wyłącznej dyspozycji Rządu Polskiego.

Rada Narodowa powierza Prezydium Rady zbadanie sprawy złota polskiego i złożenia Radzie sprawozdania.

/Wniosek pp. Adamczyk i Ciołkosz/

Sprawy Zagraniczo.

12/ Rada Narodowa wnosi, by mimo wszystko trudności, na jakie natrafiają zmiany personalne na placówkach dyplomatycznych, poddać ich obsadę uważnej rewizji ze względu na mogąco wyniknąć z dotychczasowego stanu duże szkody dla polityki polskiej.

/Wniosek prof. Folkiński/.

- 8 - PRM-K/14

30

(5)

Sprawy prasowe i organizacyjno.

13/ Rada Narodowa wyraża opinię, by Rząd nie czynił trudności natury materialnej czy też moralnej polskim pismom politycznym niezależnym, ukazującym się na terytorium W. Brytanii.
/Wniosek p. St. Mackiewicz/

Wniosek mniejszości
p. prof. Folkierskiego:

Rada Narodowa wzywa Rząd do niestosowania represji natury materialnej czy też moralnej wobec pism politycznych niezależnych polskich, ukazujących się na terenie W. Brytanii.

Wniosek mniejszości
p. Stanisława Mackiewicza:

Rada Narodowa uznaje funkcje cenzorskie, sprawowane przez Ministerstwo Informacji i Dokumentacji w stosunku do organów prasowych, ukazujących się w Londynie, za zbędne.

14/ Rada Narodowa uchwała, iż pożądana są zmiany tak w władzach, jak i w kierunku działalności Światowego Związku Polaków.

/Wniosek Komisji/

Stanisław Józwiak

Sprawozdawca generalny

Michał Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Gospodarczo-Budżetowej

Londyn, 2.XI.1940.

Rada Narodowa
Komisja Gospodarczo-Budżetowa

10 PRM-K/14

31 (6)

Londyn, 8 listopada 1940 r.

ae
R. Nar

Do Pana
Prezesa Rady Ministrów
w/m

Uprzejmie zawiadamiam, że posiedzenie Komisji Gospodarczo-Budżetowej odbędzie się w dniu 11 listopada 1940 r. o godzinie 11-ej w lokalu Rady Narodowej przy Stratton Street, Stratton House, IV piętro, i proszę o przybycie.

Na porządku dziennym wnioski p. Acamczyka i kolegów w sprawie marynarki mandłowej.

/-/ Michał Kwiatkowski
Wiceprzewodniczący Komisji Gosp. Budżetowej

W załączeniu odpis wniosku p. Acamczyka.

Opis .

Rada Narodowa uchwała przedstawić Rządowi R.P.następujące wnioski.

- 1/ zarobki załóg polskich statków handlowych należy zrównać z płacami obowiązującymi w flotach alianckich np. norweskich, lub holenderskich.
- 2/ Nie pobierać od członków załóg polskich statków handlowych podatku dochodowego, jeżeli zarobek nie przekracza ~~przez~~ 3000. miesięcznie.
- 3/ Składki ubezpieczeniowe pobierane od pracodawców i pracobiorców zużyć wyłącznie na cele, przewidziane ustawą. Pracobiorcom i pracodawcom należy zagwarantować wpływ na gospodarkę i kontrolę tych funduszy, zgodnie z ustawodawstwem o ubezpieczeniach społecznych. Świadczenia pracodawców na rzecz pracobiorców obowiązują nadal.
- 4/ należy zarekwirować przez Rząd Polski wszystkie statki prywatne na tych samych warunkach, na jakich uskutecznił to Rząd Angielski, odnośnie statków angielskich. Opłaty i podatki przedsiębiorstw polskich nie mogą być wyższe od opłat, obowiązujących właścicieli statków angielskich.

Alojzy Adamczyk
 Adam Ciołkosz
 Dr. Jan Jaworski
 T. Filipowicz
 I. Schwarzbart
 Arka Bożek
 Dr. H. Lieberman
 E. Korfiantowa
 L. Zeligowski
 J. Gawlina
 Z. Nowakowski
 M. Kwiatkowski

za zgodność

/-/ W. Kulerski

Londyn, dnia 14 listopada 1940

NO PRM-K/14

⑦
33

Prezes Rady Ministrów

Generał Władysław Sikorski

w m i e j s c u

Dyrektor Biura Prezydialnego skierował do mnie pismo, w którym stwierdził, że w Radzie Narodowej p. Ciołkosz domagał się, by Rząd rozpoczął prace przygotowawcze nad ordynacją wyborczą, wobec czego Prezydium Rady Ministrów zwraca się do mnie jako ministra sprawiedliwości o nadanie biegu życzeniu p. Ciołkosza.

Pozwalam sobie wyrazić w tej sprawie wobec Pana Premiera swoje zdanie prosząc Go o przychylenie się do niego:

Jak Dyrektor Biura Prezydialnego zaznaczył w Radzie Narodowej w odpowiedzi na apel p. Ciołkosza, uprawnienie wystąpienia w tej sprawie z inicjatywą nadane jest ustawowo Radzie Narodowej.

Gdyby chodziło o inicjatywę Rządu, należałoby zwrócić uwagę, że sprawa reformy wyborczej nie jest tylko kwestią prawną, lecz jest ponadto i przede wszystkim zagadnieniem politycznym, zagadnieniem wchodzącym w zakres polityki wewnętrznej.

Niezależnie od tego stwierdzam, że nie posiadamy w tej chwili żadnych elementów realnych, na których można by budować projekt ordynacji wyborczej. Nie wiemy, jak będą wyglądały przyszłe granice państwa polskiego. Nie wiemy, ile w jego obrębie będzie ludności polskiej, ile żywiołów niepolских i jak rozsiadłone będą te żywioły. Nie wiemy konkretnie, na co będzie można liczyć pod względem wysiedlenia Niemców, co będzie najważniejszym problemem we wskrze-

PRM-K/14

7
34

szonym państwie polskim.

Jednym słowem brak najelementarniejszych podstaw do opracowania teraz jakiegokolwiek ordynacji wyborczej. Projekt wisiałby zupełnie w powietrzu, byłby pozbawiony wszelkiej wartości, co gorsze: mógłby być szkodliwy ze stanowiska ogólnonarodowego i ogólnopństwowego.

Jestem przekonany, że, gdyby się społeczeństwo w kraju dowiedziało teraz, żeśmy się zabrali do pracy przygotowawczej nad ordynacją wyborczą, spotkalibyśmy się z krytyką i opozycją wszystkich stronnictw, całej opinii publicznej. Gdyby zaś wiadomość ta doszła Niemców, propaganda ich nie omieszkaby jej wyzyskać przeciwko rządowi polskiemu brutalnie, w sposób szkodzący mu w kraju, że w czasie, gdy ani jedna piędź ziemi polskiej nie jest wolna, zajmujemy się ordynacją wyborczą.

Uwagi powyższe podyktowała mi szczerą troską zarówno o dobro sprawy polskiej, jak o zwartość i siłę rządu polskiego i najlepszy do niego stosunek w kraju. Będę Panu Premierowi wdzięczny, jeżeli zechce przychylić się do mego zdania i spowodować p. Ciołkosza, by zaniechał swego nalegania w sprawie ordynacji wyborczej.

MINISTER

aaa

PRM-K/14
10

35 (8)

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
L.dz. 219/40/0

Oxford, dnia 18 listopada 1940 r.

P.R. Jan
R.N.

Dyrektor Biura Prezydialnego
Adam Romer
w Londynie

W załączeniu przesyłam Panu Dyrektorowi kopię pisma
meego do Prezesa Rady Ministrów w sprawie przygotowania
ordynacji wyborczej, czego domaga się p. Ciołkosz.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Londyn, dnia 14 listopada 1940

PRM-K/1A

Prezes Rady Ministrów

Generał Władysław Sikorski

w m i e j s c u

Dyrektor Biura Prezydzialnego skierował do mnie pismo, w którym stwierdził, że w Radzie Narodowej p. Ciołkosz domagał się, by Rząd rozpoczął prace przygotowawcze nad ordynacją wyborczą, wobec czego Prezydium Rady Ministrów zwraca się do mnie jako ministra sprawiedliwości o nadanie biegu życzeniu p. Ciołkosza.

Pozwalam sobie wyrazić w tej sprawie wobec Pana Premiera swoje zdanie prosząc Go o przychylenie się do niego:

Jak Dyrektor Biura Prezydzialnego zaznaczył w Radzie Narodowej w odpowiedzi na apel p. Ciołkosza, uprawnienie wystąpienia w tej sprawie z inicjatywą nadane jest ustawowo Radzie Narodowej.

Gdyby chodziło o inicjatywę Rządu, należałoby zwrócić uwagę, że sprawa reformy wyborczej nie jest tylko kwestią prawną, lecz jest ponadto i przede wszystkim zagadnieniem politycznym, zagadnieniem wchodzącym w zakres polityki wewnętrznej.

Niezależnie od tego stwierdzam, że nie posiadamy w tej chwili żadnych elementów realnych, na których można by budować projekt ordynacji wyborczej. Nie wiemy, jak będą wyglądały przyszłe granice państwa polskiego. Nie wiemy, ile w jego obrębie będzie ludności polskiej, ile żywiołów niepolskich i jak rozsiadłone będą te żywioły. Nie wiemy konkretnie, na co będzie można liczyć pod względem wysiedlenia Niemców, co będzie najważniejszym problemem we wskrze-

PRM-K/14

szonym państwie polskim.

Jednym słowem brak najelementarniejszych podstaw do opracowania teraz jakiegokolwiek ordynacji wyborczej. Projekt wisiałby zupełnie w powietrzu, byłby pozbawiony wszelkiej wartości, co gorzej mógłby być szkodliwy ze stanowiska ogólnonarodowego i ogólnopństwowego.

Jestem przekonany, że, gdyby się społeczeństwo w kraju dowiedziało teraz, żeśmy się zabrali do pracy przygotowawczej nad ordynacją wyborczą, spotkalibyśmy się z krytyką i opozycją wszystkich stronnictw, całej opinii publicznej. Gdyby zaś wiadomość ta doszła Niemców, propaganda ich nie omieszkałaby jej wyzyskać przeciwko rządowi polskiemu brutalnie, w sposób szkodzący mu w kraju, że w czasie, gdy ani jedna piędź ziemi polskiej nie jest wolna, zajmujemy się ordynacją wyborczą.

Uwagi powyższe podyktowała mi szczerą troską zarówno o dobro sprawy polskiej, jak o zwartość i siłę rządu polskiego i najlepszy do niego stosunek w kraju. Będę Panu Premierowi wdzięczny, jeżeli zechce przychylić się do mego zdania i spowodować p. Ciołkosza, by zaniechał swego nalegania w sprawie ordynacji wyborczej.

MINISTER

PRM-K/14
10

38

9

19 marca 41r.

1217 ZK. 41.

Prezydium Rady Ministrów podaje do wiadomości Pana Prezesa, że Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 13 b.m. uchwaliła powołanie Komitetu Ekonomicznego Ministrów, prosząc o zawiadomienie o powyższym Rady Narodowej w związku z uchwalonym w tej sprawie wnioskiem referenta gen. budżetu p. Ciołkosza.

Do Pana Prezesa Mikołajczyka
Rada Narodowa.

DYREKTOR BIURA PREZYDIALNEGO

Adam Romer.

PRM-K/14

22.IV.1941

L. dz. 105/41

10

Do
Prezydium Rady Narodowej R.P.
w m i e j s c u

W odpowiedzi na pismo No.751 z dnia 17 b.m. Prezydium Rady Ministrów zawiadamia, że sprawa komunikatu radiowego o nominacji p. Arciszewskiego była przedmiotem obrad Rady Ministrów, z której polecenia Ministrowie Spraw Zagranicznych oraz Informacji i Dokumentacji umieścili w prasie komunikat wyjaśniający.

Jak stwierdziło śledztwo, zarządzone przez Ministra Informacji i Dokumentacji, fałszywa wiadomość o nominacji p. Arciszewskiego na sekretarza generalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych została podana przez B.B.C. bez wiedzy i zgody oficjalnych czynników polskich, a na skutek informacji ze źródeł angielskich. Śledztwo nie wykazało styczności pomiędzy owymi źródłami angielskimi a zainteresowanymi ewentualnie osobami polskimi. Nie jest to pierwszy wypadek podawania przez B.B.C. niezgodzonych z Rządem R.P. komunikatów, dziś n.p. podany został całkowicie niezgodzony komunikat w sprawie "Jestem Polakiem". Wogóle B.B.C. uchyla się dotąd z uporem od oddania działu polskiego pod nadzór Ministerstwa Informacji i Dokumentacji i to wbrew usiłowaniu przyjaznym Rządu Brytyjskiego. Niemniej Minister Informacji i Dokumentacji czyni wszystko co jest w jego mocy, by spowodować B.B.C. do uzgadniania wszystkich audycji polskich z życzeniami i interesami Rządu R.P.

DYREKTOR BIURA PREZYDIALNEGO:

Adam Rómer.

RADA NARODOWA R.P.
Prezydium.

PRM-K/14

Londyn, dnia 17 kwietnia 1941.

10

40

751.

Do

Pana PREZESA RADY MINISTRÓW

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

W LONDYNIE.

L.dz. 105/41
Data wpływu 18/IV
Przedł.
Data załatwienia

Przesyłam w załączeniu odpis uchwały Rady Narodowej z dnia 5 kwietnia 1941r. w sprawie wszczęcia śledztwa w związku z komunikatem radiowym o nominacji pana Arciszewskiego.

1 zał.

/-/ Dr. H. Lieberman
Urzędujący Wiceprzewodniczący Rady.

PRM-K/14

UCHWAŁA RADY NARODOWEJ R.P. z dnia 5 kwietnia 1941.

10

41

Rada Narodowa zwraca się do Rządu o wszczęcie śledztwa, celem wyjaśnienia, jakim sposobem 3 kwietnia wieczorem w polskiej audycji brytyjskiego radia ogłoszona została wśród niepraktykowanych dotychczas pochwał, osobistych, nominacja p. Arciszewskiego na nieistniejące etatowo stanowisko generalnego sekretarza M.S.Z. i wnosi o możliwie najszybsze powiadomienie Rady Narodowej o wynikach śledztwa.

Za zgodność

DOWÓDCA I. KORPUSU

L.dz. 11235/II.41. zm.
M.p. dnia 19 maja 1941.

*Mr. Pankiewicz
rebi. jls
21.V*

*Do Okręgu Lub. Piem. do Prezesa R.N.
P.O. Miękkich, pp. Sługi R.N.
Pan Gen. W. J. Sługi R.N.
PRM-K/10 20.V 41.
14*

11
42

SZEF SZTABU NACZELNEGO WODZA.

Donoszę Panu Generałowi, że otrzymałem od I. Generała do Zleceń N.W. -za L.dz. 1367/Prop/IV.41 z dnia 25.IV.41- wnioski i uchwały Rady Narodowej, powzięte na sesji budżetowej w dniu 5.IV.41- z prośbą o przesłanie odpowiednich wyjaśnień.

Jestem zdania, że zarówno danie wyjaśnień żądanych przez Radę Narodową, jak też i ewentualne wydanie zarządzeń związanych z tymi uchwałami, leży wyłącznie w kompetencji naczelnych władz wojskowych, nie zaś w kompetencji mojej jako Dowódcy I. Korpusu.

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

L.dz. 365/41
Data wpływu 20/V
Przydział
Data załatwienia

W załączeniu przesyłam Panu Generałowi odpis uchwał i wniosków Rady Narodowej, przesłanych mi przy wspomnianym wyżej piśmie i donoszę, że stanowisko swe w tej sprawie podałem do wiadomości I. Generała do Zleceń N.W.

SZTAB GŁÓWNY		AKTA TAJNE	
Dnia	20	mies	V
L.	1040	rok	41
Zat.	1		

Dowódca I. Korpusu

Dr. Kukiel Marian
Dr. Kukiel Marian
Gen.dyw.

Uchwały

PRM-K/14 *okryś.*

11

do Budżetu Ministerstwa Spraw Wojskowych

powzięte przez Radę Narodową na sesji budżetowej w dniu 5.IV.1941r.

43

25. Rada Narodowa obradująca nad budżetem nasylił siłą powietrznych oddaje przy tej sposobności cześć lotnictwu naszemu, które swoją odwagą, odwagą i poświęceniem roznosi szeroko po świecie sławę lotnictwa polskiego, wzbudzając wszędzie szacunek i podziw dla bohaterstwa Narodu Polskiego, a budząc trwogę u naszych wrogów.

Rada Narodowa wyraża swoją radość z powodu zniszczenia przez nasze lotnictwo tak znacznej liczby jednostek nieprzyjacielskich powietrznych, dając przez to żywy dowód, że walka o Polskę toczy się dalej, aż do całkowitego rozgromienia wrogów, a tym samym odzyskania wolności dla Polski i wszystkich uciesmionych narodów.

26. Rada Narodowa oddaje hołd i cześć pamięci 127 bohaterów Marynarki Wojennej, którzy walcząc z odwiecznym nieprzyjacielem ponieśli bohaterką śmierć w falach morskich, okryli chwałą banderę polską i dali przykład pokoleniom, jak Polak powinien wypełniać włożone na niego obowiązki.

Rada Narodowa wyraża również najgłębsze uznanie naszej Marynarce Wojennej, za jej bohaterką postawę i najgłębszą wiarę, że przelewna przez nich krew stanie się posiewem, z którego wyrośnie nowy obywatel, budowniczy wielkiej, sprawiedliwej i demokratycznej Polski.

27. Rada Narodowa wyraża opinię, aby władze wojskowe zorganizowały na terenie Londynu kasyno dla szeregowych w lepszemu lokalu niż dotychczas, gdyż higieniczne jedzenie jest ważnym czynnikiem dla zdrowia żołnierzy.

28. Rada Narodowa wnosi, aby, idąc za przykładem 4. Brygady I.C.A.L. w której został zorganizowany kurs maturalny, inne brygady - o ile tylko znajdą odpowiednią ilość kandydatów - zorganizowały również takie kursy maturalne.

Rada Narodowa apeluje do Kierownictwa Propagandy, aby wydało odpowiednie zarządzenia, na mocy których w brygadach będą mogły być zorganizowane kursy maturalne.

Kredyty na ten cel winny być przeznaczone z budżetu Sztabu NAW.

29. Rada Narodowa wyraża opinię, iż ~~Rząd winien, zgodnie z sierpniowym~~ nowe uregulowanie uposażeń Armii Polskiej w Anglii powinno być ponownie rozważone przez Naczelnego Wodza, przy zasięgnięciu opinii Rady Narodowej.

30. Rada Narodowa wyraża opinię, iż Rząd winien, zgodnie z sierpniowym rozkazem Naczelnego Wodza, odnośnie do zasad braterstwa w naszej armii - objąć programem dotychczasowym pracy wychowawczej w wojsku, także zagadnienie braterstwa i harmonijnego współżycia żołnierzy bez względu na narodowość. Odczyty, pogadanki i artykuły, odprawy itp. winny się zająć tym zagadnieniem.

31. Rada Narodowa wyraża opinię, że zakaz kolportażu "Robotnika Polskiego" w wojsku winien być bezwzględnie zniesiony.

32. Rada Narodowa domaga się:

- a) jak najszybszego zbadania sprawy wszystkich żołnierzy polskich, osadzonych bez wyroku w więzieniach i obozach w W. Brytanii,
- b) przykładowego ukarania winowajców pozbawienia żołnierzy polskich wolności w wypadkach, w których okazy się lub już się okazało, że pozbawione wolności zostały osoby niewinne.

33. Rada Narodowa domaga się zdecydowanej walki z wszelkimi przejawami agitacji żywciołów wrogów demokracji na terenie wojska, a również zdecydowanego przeciwdziałania wszelkim objawom antysemityzmu i walki z religią.

Za zgodność:

[Signature]

Wnioski

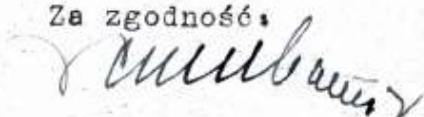
PRM-K/14

11

przyjęte przez Komisję Wojskową w dniu 10.II.1941r.

1. "W każdym ośrodku lotniczym, gdzie dotąd nie było zorganizowanej nauki języka angielskiego, winny być odpowiednie kursy przeprowadzone".
(Wniosek gen. Żeligowskiego)
2. "Rada Narodowa prosi Naczelnego Wodza o wprowadzenie niezwłocznie Kas Oszczędności w wojsku".
3. "Rada Narodowa zwraca się do Rządu, by odpowiednimi zarządzeniami zapobiegł w wojsku wszelkiej robocie politycznej zwolenników dawnego reżimu, prowadzonej przez planowe budzenie niezadowolonia do obecnego Rządu i obmywanie z win i błędów kierowników obozu sanacyjnego".
(Wniosek p. Kwiatkowskiego)
4. "Korpus oficerski musi być oczyszczony z osobników, mających na swoim mundurze ciemne plamy z kampanii wrześniowej w Polsce, z zachowania się w Rumunii, czy na Węgrzech i we Francji, a nawet w Anglii. Żołnierze idący do boju o Polskę, nie mogą być prowadzeni przez oficerów, którzy zawiedli ich zaufanie.
Jakość oficerów, nie ilość winna być brana pod uwagę, a to tym bardziej, że armia nasza jest armią ochotniczą.
Komisja wojskowa wyraża opinię, że dla właściwego przeprowadzenia selekcji oficerów polskich, znajdujących się w W. Brytanii, winna być powołana specjalna komisja, do której - w myśl przepisów regulaminowych - winni wejść także oficerowie młodszy".
(Wniosek p. Zaleskiej i p. Filipowicza)
5. "Jak wykazał przebieg walki w Polsce, Norwegii, Holandii i Francji, udział lotnictwa w walce jest czynnikiem decydującym o zwycięstwie. Armia polska, mimo, że ożywił ją bohaterski duch, została szybko pokonana z powodu braku lotnictwa, przy nieustających atakach przeważającego lotnictwa nieprzyjacielskiego. Za ten brak lotnictwa zarówno fachowe czynniki wojskowe, jak i opinia polska, czynią odpowiedzialnymi czynniki pomajowe. Żeby ten błąd więcej powtórzyć się nie mógł, Komisja Wojskowa z pełną jak zawsze ufnością zwraca się do Naczelnego Wodza w głębokiej wierze, że uczyni wszystko, aby lotnictwo tak zostało zorganizowane i wyszkolone, iżby każdej chwili mogło sprostać zadanemu, jakie mu wyznaczą zbliżające się wypadki".
(Wniosek dr. Jaworskiego)
6. "Rozwój wydarzeń wojennych wskazuje również, że powodzenie Hitlera zostało osiągnięte jedynie dzięki skoordynowaniu i jednoczesnym zastosowaniu w ofensywie wielkich jednostek zmotoryzowanych, przy współudziale lotnictwa. Żołnierz polski, mimo swej odwagi i bohaterstwa, nie mógł wytrzymać naporu w żelazo okutych dywizji niemieckich i został zwyciężony. Doświadczenie działań wojennych w Polsce i we Francji przekonały zarówno dowódców jak i żołnierzy, że dla osiągnięcia zwycięstwa trzeba armii Hitlera przeciwstawić oddziały zmotoryzowane. Komisja Wojskowa mimo, że zdaje sobie sprawę z wielkich trudności tego zgodnienia, wierzy, że zostanie uczynione wszystko, aby każdy żołnierz przeszedł najnowocześniejsze przeszkolenie. Takie przeszkolenie techniczne przygotuje armię należycie do decydującej walki, a równocześnie przyczyni się do uzdrowienia nastrojów w armii".
(Wniosek dr. Jaworskiego)

Za zgodność:

dia
R.N

PRM-K/14

TAJNE

12
45

29 maja 1941r.

L, dz. 990/XIII/41.

W odpowiedzi na pismo Pana Ministra w sprawie słów, użytych przez p. Prezesa Liebermana na wczorajszym posiedzeniu komisji prawno-konstytucyjnej Rady Narodowej, zawiadamiam Pana Ministra, że p. Prezes Lieberman stwierdził w rozmowie ze mną iż, korzystając z prawa krytyki, przysługującego mi jako członkowi Rady Narodowej-

- nie mógł mieć zamiaru ubliżenia Rządowi czy jego członkom.

Wobec tego proszę Pana Ministra o uznanie całej sprawy przez Pana porażonej za wyczerpaną.

Nie wątpię, że Pan Minister uważa tak samo jak ja obecną sytuację za wymagającą szczególnej zgody i solidarności, że więc trzeba unikać wszelkich zbytecznych zadrażnień.

Równocześnie zawiadamiam Pana Ministra, że poleciłem przedstawicielowi Prezydium Rady Ministrów w komisji prawno-konstytucyjnej R.N. wyrazić zgodę na odpowiednią nowelizację ustawy z 31 marca 1938 r. o pozbawieniu obywatelstwa.

Do Pana Ministra
Mariana Seydy
w m i e j s c u .

PREZES RADY MINISTROW

Rada Narodowa R.P.

Londyn, dn. 8 lipca 1941 r.

13

46

10

Do

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

Prezydium Rady Ministrów

L.uz. 242/41 g/vii

w/gm

Data wpływu _____

Przydział _____

Data załatwienia _____

Z polecenia Przewodniczącego Komisji Prawno-Konstytucyjnej p.Dr.H.Liebermana, uprzejmie zawiadamiam, iż posiedzenie Komisji Prawno-Konstytucyjnej odbędzie się we czwartek dnia 10-go lipca 1941 r. o godz.10.30.

Na porządku dziennym wniosek p.Dr.Schwarzbarta i Kolegów o uchylene przepisów prawnych, niezgodnych z zasadami równości obywatelskiej.

1 zał.

Przebranie 2 wniosków
korespondencyjne

Fr. Wójcicki
Dyrektor Biura.

W N I O S E K

/bez poprawek/

(13)
47

Rada Narodowa wyraża opinię, że należy zbadać obowiązujące przepisy prawne ze stanowiska ich zgodności z zasadami demokracji, zwłaszcza zaś z zasadą równości obywateli, poszanowania praw obywatelskich i niezależności sądownictwa, oraz zmienić lub uchylić te przepisy, które są sprzeczne z tymi zasadami.

W tym celu Rząd powinien powołać Komisję, której zadaniem będzie opracowanie w możliwie krótkim czasie odpowiednich przepisów ustawodawczych.

W N I O S E K

/z poprawkami/

Rada Narodowa wyraża opinię, że należy niezwłocznie uchylić wszystkie te przepisy prawne, a to tak akty ustawodawcze, jak i rozporządzenia wykonawcze i zarządzenia, które są sprzeczne z zasadami demokracji, zwłaszcza zaś z zasadami równości obywateli, poszanowania praw obywatelskich i niezależnością sądownictwa.-

ODPIS

PRM-K)14

34

48

5164/41/B

Londyn, dnia 18-go sierpnia 1941r.

Do

PANA PREZESA RADY NARODOWEJ

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

L.dz. ~~334~~ 395/41w m i e j s c u.

Data wpływu 21.8.41

Przebieg

Bala załatwienia

W rezolucji Nr.34, dołączonej do opinii Rady Narodowej o budżecie na rok 1941, Rada Narodowa wypowiedziała się za powołaniem do władz Banku Polskiego przedstawicieli drobnych akcjonariuszy.

Nawiązując do odpowiedzi, którą Rząd w tej sprawie udzielił w piśmie z dnia 26-go maja 1941r., L.dz.395/41, Ministerstwo Skarbu, po porozumieniu się z Bankiem Polskim, donosi uprzejmie, że po sporządzeniu przez Bank Polski zamknięcia rachunkowego za rok 1941 zostanie powołana przez Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Prezesem Banku Polskiego specjalna Komisja Rewizyjna dla zbadania tego zamknięcia, przy czym przy ustalaniu składu tej komisji zostanie wzięty pod uwagę postulat reprezentowania drobnych akcjonariuszy.

/-/ MINISTER SKARBU

H.Strasburger

Do wiadomości -

Prezydium Rady Ministrów
w/m.

10

PRM-K/14

14

28 maja 1941r.

395.41.

49

W związku z pismem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 maja L.dz. 395.41 mam zaszczyt z polecenia Prezesa Rady Ministrów przesłać Panu Prezesowi odpisy pisma Ministra Pracy i Opieki Społecznej w sprawie rzezonego pisma Prezesa Rady Ministrów oraz odpowiedzi Prezydium Rady Ministrów.

DYREKTOR BIURA PREZYDIALNEGO

Adam Bomer.

Do Pana Przewodniczącego
Rady Narodowej.

PRM-K/14

14

50

28 maja 1941r.

10

L,dz. 395/41

W ślad na piśmie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26.V L,dz. 395/41 mam zaszczyt z polecenia Prezesa Rady Ministrów podać Panu Prezesowi następujące wyjaśnienia uzupełniające do rzeczzonego pisma.

Dekret budżetowy, uchwalony przez Radę Ministrów zawiera pewne uzupełnienia do projektu przyjętego przez Radę Narodową. A mianowicie w związku z utworzeniem referatu rolniczego w Ministerstwie Skarbu podwyższono kredyt w Cz. I dz.5 par. 6 o Ł. 350 i dz. 6 o Ł. 30 ; nazwę nowego par. 5. dz. 3 Cz.III przyjęto w brzmieniu " sprawy narodowościowe i wyznaniowe"; w art. 1 ust. 3 dekretu po słowie " nadzwyczajne" dodano słowa " związane z wojną"ę zgodnie z rezolucją Rady Narodowej Nr 36 w dekrete dodano nowy art. 7 w brzmieniu : " upoważniasię Ministra Skarbu do udzielania pożyczek polskim przedsiębiorstwom żeglugowym na zakup statków do wysokości Ł. 40.000 ,-", i w związku z tym przesunięto numerację następných artykułów.

Zanie pod ad.III / str. 2/ o analogji uposażenia pracowników placówek konsularnych do ogólnych norm rządowych rozumieć należy z uwzględnieniem dotychczasowej odmienności norm uposażeniowych na placówkach, które nie przewidują dodat-

Do Pana Przewodniczącego

Rady Narodowej

.....

ków rodzinnych. Rząd bierze pod rozwagę ewentualną rewizję systemu uposażeniowego na placówkach w kierunku wskazanym przez Radę Narodową.

Koncowe zdanie pod ad. VI/ str. 4/ należy rozumieć w ten sposób, że chodzi o przedsiębiorstwa, mające bądź siedzibę, bądź oddziały zagranicą, lub też rachunki zagraniczne, co odpowiadać będzie ściśle w brzmieniu rezolucji Rady Narodowej.

Zdanie ad. IX / str. 4/ Rząd rozumie w ten sposób, że fundusze na reprezentację są wypłacane Prezydentowi R.P. i tym członkom Rządu, oraz niektórym urzędnikom i oficerom którzy z tytułu swych funkcji mają stałe wydatki reprezentacyjne i w odniesieniu do tych osób żądanie udokumentowanie tych wydatków nie wydaje się potrzebne. Natomiast w odniesieniu do wszystkich innych osób, które z tytułu swych funkcji nie mają stałych wydatków na reprezentację, zwrot takich wydatków następuje po udokumentowaniu ściśle według brzmienia rezolucji Rady Narodowej.

DYREKTOR BIURA PREZYDIALNEGO

Adam Romer.

A. dz. 395/41

10

PRM-K/14

14

dnia 26/V:41 52

Mam zaszczyt zawiadomić Pana Prezesa, że Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 6 maja 1941r. przyjęła wniosek Ministra Skarbu w sprawie budżetu na rok 1941r, nadający projektowi dekretu Prezydenta R.P. o wydatkach i dochodach państwowych na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1941 r. redakcję uzgodnioną z Radą Narodową R.P.

Równocześnie zawiadamiam, że Rząd Rzeczypospolitej w miarę możliwości wykonał wszystkie rezolucje Rady Narodowej do budżetu, które nie były już wykonane, względnie bierze pod rozważenie wszystkie te rezolucje Rady Narodowej do budżetu, które stanowią zalecenia dla dalszej działalności Rządu.

W szczególności:

ad. I Do Komitetów współpracy polsko-czeskosłowackiej wchodzi przedstawiciele wszystkich stronnictw Jedności Narodowej. Natomiast sam Komitet Koordynacyjny składa się / jak również po stronie czeskosłowackiej/ z odpowiednich resortowych przedstawicieli Rządu i dlatego skład jego uwzględnić nie może klucza partyjnego.

Urząd Ministra Generała Broni J. Hallera otrzymał nową

Do Pana Przewodniczącego
Rady Narodowej R.P.

.....

podstawę prawną w postaci dekretu Prezydenta R.P. o utworzeniu "Urzędu Oświaty i Spraw Szkolnych", oraz statutu, uchwalonego przez R.M.

Komitet Ekonomiczny Ministrów działa na podstawie statutu uchwalonego przez Radę Ministrów.

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych powstał specjalny referat narodowościowy.

Natomiast Rząd nie uważa za aktualną sprawę powołania organu dla opracowywania polityki wyznaniowej w obecnych warunkach.

Rząd również nie uważa wydanie nowej odezwy do społeczeństwa w Polsce w obecnych warunkach za wskazane, ponieważ odezwa Rządu z 18 grudnia 1939r. nie straciła nic ze swojej aktualności.

ad. II. Rezolucje Rady Narodowej odpowiadają stanowisku Rządu.

ad. III Rezolucje polityczne Rady Narodowej z tego zakresu w ogólnych zarysach odpowiadają stanowisku Rządu i są przezeń wprowadzone w życie. Minister Spraw Zagranicznych w swojej polityce osobowej kieruje się zasadą wykorzystania osób, posiadających należyte kompetencje, t.j. doświadczenie i znajomość rzeczy.

Prezydium Rady Ministrów już powiadomiło Pana Prezesa o wynikach dochodzenia w sprawie nieścisłej wiadomości B.B.C. o nominacji Ministra Arciszewskiego na stanowisko Sekretarza Generalnego M.S. / które będzie powierzono innej osobie/ oraz o wydanym w tej sprawie komunikacie. Stosunki w Konsulacie Generalnym w Stambule zostały uregulowane jeszcze przed rezolucją Rady Narodowej. Urzędnicy i pracownicy placówek konsularnych otrzymują uposażenia anal

....

giczne do ogólnych norm rządowych. Sprawa obozu dla internowanych w Hiszpanii, jest w drodze do pomyślnej likwidacji. Pogłoski o odmiennym traktowaniu przez Niemców jeńców z kampanii 1939 i 1940 roku nie znalazły potwierdzenia. Sprawa nawiązania stosunków z rządem abisyńskim, przede wszystkim w celu wyzyskania Abisynii jako terenu osiedlenia dla pewnego typu uchodźców, stała się już przedmiotem uchwały Rady Ministrów, która niebawem będzie wprowadzona w życie.

Sprawa zwołania zjazdu posłów i konsulów R.P. w Ameryce, celem uzgodnienia prac propagandowych, informacyjnych i politycznych jest przedmiotem porozumienia pomiędzy Ministrem Spraw Zagranicznych, a Ministrem Informacji i Dokumentacji.

ad. IV. Rezolucje Rady Narodowej odpowiadają w zasadzie stanowisku Rządu, i zawierają wskazówki, zgodne z poglądami Min. Informacji i Dokumentacji. Wykonywanie ich zależeć będzie wyłącznie od możliwości konkretnych.

ad. V. Rezolucje Rady Narodowej do budżetu Min. Spraw Wojskowych były już przedmiotem wyczerpujących wyjaśnień ze strony Szefa Sztabu N.W. i pozostają przedmiotem życzliwej uwagi władz wojskowych. W szczególności stwierdzam, że sprawiedliwość we wojku wymierzana jest przez polskie sądownictwo wojskowe na podstawie obowiązującego ustawodawstwa polskiego. Zakaz kolportażu "Robotnika we wojsku nie istnieje.

ad. VI. Rezolucje Rady Narodowej odpowiadają stanowisku Rządu. Rząd Polski wspólnie z Bankiem Polskim zastanawia się nad sposobami najlepszego zabezpieczenia interesów akcjonariuszy Ban_

ku Polskiego, w szczególności encjonariuszy nie należących do wielkich grup gospodarczych. Otworzony został referat rolniczy przy Ministerstwie Skarbu, który zwróci szczególną uwagę na sprawę drobnego rolnictwa w Polsce. Rada Ministrów powzięła w swoim czasie decyzję, że wszystkie kwoty płynne, stojące do dyspozycji Marynarki Handlowej, powinny być używane na budowę lub zakup statków. Sprawa znalazła swój wyraz w preliminarzu budżetowym. Rząd ustalił w polskich przedsiębiorstwach państwowych i w przedsiębiorstwach o kapitale bądź publicznym, bądź mieszanym komisarzy względnie kuratorów, jak również polecił dokonanie rewizji ksiąg i stanu majątkowego.

ad. VII Rezolucje Rady Narodowej odpowiadają stanowisku Rządu.

ad. VIII Rezolucje Rady Narodowej odpowiadają stanowisku Rządu, za wyjątkiem rezolucji zalecającej popieranie jednego tylko pisma literackiego. Subwencjonowanie wyłącznie "Wiadomości Bolskich", co pierwotnie było zamierzone, stało się nieaktualne na skutek niepowodzenia starań Ministrów Spraw Wewnętrznych oraz Informacji i Dokumentacji o reorganizację redakcji tego organu w duchu odpowiadającym wszystkim stronnictwom Jedności Narodowej. Oczywiście Rząd popierać będzie wyłącznie pisma, stojące na gruncie demokratycznych zasad Jedności Narodowej

ad. IX. Rezolucja Rady Narodowej w zasadzie odpowiada stanowisku Rządu, za wyjątkiem terminu 60-cio dniowego, który dla urzędników, obarczonych częstymi obowiązkami reprezentacyjnymi, byłby krzywdzący.

PREZES RADY MINISTRÓW

10 PR.M-K/14 (15) 56

PREZES RADY MINISTRÓW

Londyn, dn. 29 sierpnia 1940.

L.dz. 2116/X/40

*l. dr. 407
30/8.40
P. D. x Rady do wykreślenia
ae
R.M.*

Do Pana Dyrektora
Adama Romera

w m i e j s c u

Proszę dopilnować by w przyszłości wszystkie dekrety Prezydenta R.P. ogólniejszej natury były uzgadniane z Prezesm Rady Narodowej przed uchwaleniem ich przez Radę Ministrów.

PREZES RADY MINISTROW

